

Årsplan norsk 9.trinn 2024-25

Periode	Hvorfor	Hva		Hvordan	
	<i>Fagets relevans</i>	<i>Kjerneelement og grunnleggende ferdigheter</i>	<i>Kompetansemål</i>	<i>Innhold</i>	<i>Vurdering</i>
33-39	Elevene skal få tilgang til kulturens tekster, sjangre og språklige mangfold og skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære.	Tekst i kontekst lese, skrive, digitale ferdigheter	- lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler - utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Tema: Lesing og refleksjon Høytlesningsbok: "I morgen er alt mørkt", Sigbjørn Mostue. Skriftlig og muntlige oppgaver underveis.	
39-43	Elevenes evne til kritisk tenkning styrkes, de skal bli rustet til å delta i samfunnet gjennom en utforskende og kritisk tilnærming til språk og tekst.	Kritisk tilnærming til tekst lese, skrive, digitale ferdigheter	- bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster - utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon	Tema: Skrive saktekst Arbeide med å: – å lese med kritisk blikk – å lese med teksten – å lese mot teksten Fabel kap 2: Er det sant? Kontekst kap. 4: Saktekster Nynorsk: Rep. av substantiv, verb og pronomen (Lovleg, NRK)	Skriftlig tekst (artikkel) med fokus på god kildebruk - med karakter
44-46	Norskfaget skal ruste elevene til å delta i demokratiske prosesser og skal	Muntlig kommunikasjon	- bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige	Tema: Å diskutere Arbeide med: – å opptre saklig i diskusjoner	Muntlig vurdering (gruppediskusjon, muntlig deltakelse)

	forberede dem på et arbeidsliv som stiller krav om variert kompetanse i lesing, skriving og muntlig kommunikasjon.		framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer - informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium	– å delta i diskusjoner og debatter og gi uttrykk for egne tanker og meninger – å informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige situasjoner – å bruke språklige og retoriske virkemidler hensiktsmessig i diskusjoner og samtaler – å lytte og bygge på andres innspill faglige diskusjoner og debatter	
47-51	Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.	Skriftlig tekstskeping lese, skrive, digitale ferdigheter	uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter skrive tekster med funksjonell tekstbinding og riktig tegnsetting og mestre rettskriving og ordbøying på hovedmål og sidemål lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter	Tema: Å skrive kreativt, med fokus på novellesjangeren Arbeide med å: – å leke, utforske og eksperimentere med språket – å uttrykke seg i ulike sjangre – å eksperimentere med sjangre på kreative måter – å bygge og strukturere tekster – å forklare hva en novelle er, og hvilke kjennetegn som er typiske for noveller – å lese mellom linjene og tolke en novelle – å skrive egne noveller der man bruker det man har lært, sammen med egen fantasi og kreativitet Bruke nynorsk med kontekst (Lovleg, NRK)	Terminprøve

2-5	<p>Oppleve ulike tekster for å skape kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling. Tekstene skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære.</p>	<p>Tekst i kontekst</p> <p>lese, muntlig</p>	<p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler</p> <p>sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid</p> <p>beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa</p> <p>utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon</p>	<p>Tema: Å lese for å oppleve</p> <p>Arbeide med å:</p> <ul style="list-style-type: none"> – å konsentrere seg over tid når man leser skjønnlitteratur – å lese «mellom linjene» og reflektere over innholdet i skjønnlitterære tekster – å beskrive og reflektere over strategiene man bruker når man leser skjønnlitterære tekster <p>Egen bok, valgt fra et utvalg av 5-6 ulike ungdomsromaner.</p>	<p>Litterære samtaler - Deltakelse og refleksjon.</p> <p>Korte tekster inspirert av egen lesing - innhold og formalia vurderes.</p>
6-10	<p>Elevene får utviklet lesemotivasjon, multimodal tekstkompetanse og tolkningskompetanse .</p> <p>Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.</p>	<p>Skriftlig tekstsaking</p> <p>Lese, skrive</p> <p>Folkehelse og livsmestring</p>	<p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler</p> <p>lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer</p> <p>utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon</p> <p>uttrykke seg i ulike sjangre og eksperimentere med sjangre på kreative måter</p>	<p>Tema: Sammensatte tekster</p> <p>Arbeide med å:</p> <ul style="list-style-type: none"> – å lese bilder – å tolke samspillet mellom ord og bilde i sammensatte tekster – å kjenne igjen bildebokas typiske virkemidler – å gjøre en enkel tolkning av ei bildebok – å skape egne sammensatte tekster – å kombinere ord, bilde og lyd – å velge den metoden som er best egnet til å forklare, slik at leseren din kan forstå det du formidler 	<p>Vurdering</p> <ul style="list-style-type: none"> – muntlig deltakelse – lage egen bildebok

11-14	<p>Elevene får utviklet lesemotivasjon, multimodal tekstkompetanse og tolkningskompetanse .</p> <p>Øke elevenes litterære opplevelser og mulighet til å uttrykke seg kreativt og skapende.</p>	<p>Muntlig kommunikasjon</p> <p>Skriftlig tekstsaking</p>	<p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler</p> <p>lage sammensatte tekster og begrunne valg av uttrykksformer</p> <p>utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon</p>	<p>Tema: Lyrikk</p> <p>Arbeide med å:</p> <ul style="list-style-type: none"> – å finne tema og motiv i lyrikk – å utforske sammenhengen mellom ord, lyd og framføring – å sammenligne tekster skrevet til ulike tider 	<p>Forslag til vurdering</p> <ul style="list-style-type: none"> – utforskende faglig samtale om lyrikk og sangtekster, – muntlig deltakelse – tolkende opplesning og diskusjon <p>Muntlig vurdering</p>
15-19	<p>Det å kunne argumentere i tekst er viktig hvis man skal delta i samfunnsdebatten. Det er også viktig å kunne forstå andres argumenter og meninger. Å argumentere i en tekst betyr å gjøre det klart hva det er du hevder i teksten, og hvorfor. Du skal med andre ord begrunne dine påstander. I dette temaet vil vi lære elevene å føre en ryddig og grundig argumentasjon.</p>	<p>Skriftlig tekstsaking,</p> <p>Kritisk tilnærming til tekst</p> <p>Muntlig kommunikasjon</p>	<p>gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer</p> <p>bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster</p> <p>utforske og vurdere hvordan digitale medier påvirker og endrer språk og kommunikasjon</p> <p>bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer</p> <p>informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium</p>	<p>Tema: Hold deg til saken</p> <p>Arbeide med å:</p> <ul style="list-style-type: none"> – å utforske hvordan digitale medier endrer kommunikasjonen om aktuelle samfunns spørsmål – å reflektere over hvordan unge kan delta i samfunnsdebatten – å reflektere over reaksjoner når ungdom publiserer meningen sin i aviser og på sosiale medier – å skrive et debattinnlegg der du argumenterer og begrunner meningene dine 	<p>Terminprøve</p>

20-25	Elevene skal få positive opplevelser ved å uttrykke og utfolde seg muntlig. De skal lytte til og bygge på andres innspill i faglige samtaler. De skal presentere, fortelle og diskutere på hensiktsmessige måter både spontant og planlagt, foran et publikum og med bruk av digitale ressurser.	Muntlig kommunikasjon	<p>gjenkjenne og bruke språklige virkemidler og retoriske appellformer</p> <p>bruke kilder på en kritisk måte, markere sitater og vise til kilder på en etterrettelig måte i egne tekster</p> <p>bruke fagspråk og argumentere saklig i diskusjoner, samtaler, muntlige presentasjoner og skriftlige framstillinger om norskfaglige og tverrfaglige temaer</p> <p>informere, fortelle, argumentere og reflektere i ulike muntlige og skriftlige sjangre og for ulike formål tilpasset mottaker og medium</p>	<p>Tema: Tale</p> <p>Arbeide med å:</p> <ul style="list-style-type: none"> – å uttrykke seg muntlig med bruk av appellformer og språklige virkemidler – å være kreativ når man forbereder, skriver og holder en tale – å være en god og oppmerksom lytter når andre taler <p>- skrive sin egen konfirmasjonstale</p>	<p>Forslag til vurdering</p> <ul style="list-style-type: none"> – kort tale med bilder – egenvurdering
-------	--	-----------------------	--	--	---

Hvis tid	Gjennom arbeidet med faget norsk skal elevene bli trygge språkbrukere og bevisste på sin egen språklige og kulturelle identitet innenfor et inkluderende fellesskap der flerspråklighet blir verdsatt som en ressurs.	Språk som system..	<p>utforske språklig variasjon og mangfold i Norge og reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter</p> <p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon</p> <p>forklare den historiske bakgrunnen for bokmål og nynorsk og reflektere over statusen til de offisielle språkene i Norge i dag</p>	<p>Tema: Språk og identitet Arbeide med å:</p> <ul style="list-style-type: none"> – å beskrive språklig variasjon og mangfold i Norge i dag – å reflektere over holdninger til ulike språk og talespråkvarianter – å beskrive utbredelsen av samisk språk og kultur – å forklare hvordan påvirkning utenfra endrer språket vårt – å forklare sammenhengen mellom språk, kultur og identitet <p>Rettskriving og grammatikk - repetisjon</p>	
Hvis tid	Opplive ulike tekster for å skape kulturforståelse, kommunikasjon, danning og identitetsutvikling. Tekstene skal bidra til at de utvikler språk for å tenke, kommunisere og lære.	Tekst i kontekst	<p>lese skjønnlitteratur og sakprosa på bokmål og nynorsk og i oversettelse fra samiske og andre språk, og reflektere over tekstenes formål, innhold, sjangertrekk og virkemidler sammenligne og tolke romaner, noveller, lyrikk og andre tekster ut fra historisk kontekst og egen samtid</p> <p>beskrive og reflektere over egen bruk av lesestrategier i lesing av skjønnlitteratur og sakprosa</p> <p>utforske og reflektere over hvordan tekster framstiller unges livssituasjon</p>	<p>Arbeide med å:</p> <ul style="list-style-type: none"> – å utforske og reflektere over hvordan en tekst framstiller unges livssituasjon – å gi uttrykk for egne følelser, tanker og erfaringer i samtaler om litteratur – å bruke fagspråk i samtaler om litteratur – å eksperimentere med sjangre på kreative måter <p>Selvvalgte bøker</p> <p>Tekster fra tekstsamlingen som ikke er lest tidligere</p>	<p>Forslag til vurdering – terminprøve, halvårsvurdering</p>